

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órá . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

Márczius 15.

Ötvenhét év előtt csak egy közönséges, szürke, esős tavaszi napnak indult, de a lelkek lobogása, a szabadság vágyának lángoló kitörése virágot fakasztó, gyümölcsöt érlelő, bilincseket zúzó, szabadságot szülő, örök emlékezetű ünnepnappá avatta. Magasztos ünnepnapjává egy egész nemzetnek. A kalendáriomban mindezt csak közönséges fekete betűvel van jelezve ez a nap, de ötvenhét esztendő óta minden magyarnak a szívében piros betűvel van beírva. Piros betűjével a kiontott vérnek, a lángoló hazaszeretetének.

Igazán egygyé csak 1848 márczius 15-ikén lett a magyar nemzet és azóta minden márczius 15-ikén érezzük ereinkben azt a tüzet, amely egygyé forrasztotta akkor a nemzetet. Jobbak, nemesebbek vagyunk ezen a napon. Mintha levétrők ilyenkor a mindennapi önzést; lelkünkben, gondolkodásunkban háttérbe szorul önön kis zsarnokunk, a saját kis én-ünk és oltárt emelünk keblünkben a fenséges, dicső, örök életű nagy ÉN-nek, a Hazának, a Nemzetnek, amelynek mindannyian csak parányi tagjai, múló alkotórészei vagyunk, legkisebbek és legnagyobbak egyaránt.

Márczius Tizenötödike a mi második Karácsonyunk. Karácsony az Emberszeretet ünnepe; Márczius Tizenötödike a Haza-

szereteté. Karácsonykor megszületett az emberiség Megváltója: Jézus; Márczius Tizenötödikén megszületett a magyar nemzet Megváltója: a Szabadság.

Jézus megszületését világgá hirdette egy piros sugáru, ragyogó, fényes csillag; a mi Szabadságunk megszületését világgá hirdeti egy piros sugáru, ragyogó, fényes folyam: a kiontott vér patakja.

És büszkék vagyunk rá, hogy a mi ereinkben ugyanaz a vér folyik, amelyet ötvenhét esztendővel ezelőtt olyan bőségesen ontottak apáink.

Mert nekünk, magyaroknak, végzetünk az, hogy a hazaszeretet virágát untalan vérrrel locsoljuk. De ez nem csüggesztett bennünket eddig és nem fog csüggeszteni a jövőben sem. Olyan ez a nemzet, mint a pálmafa: minél nagyobb terhet rak reá a sors, annál magasabbá, annál hatalmasabbá dalmahodik viharbíró, erős sudara.

Emberi szem a jövőbe látni képtelen. Jöhetnek ránk újra nagy, megrázó viharok. De bármit hozzon a sors, apáinkhoz méltatlanok nem leszünk soha. Márczius 15-ikén, a Szabadság születésnapján szent fogadást teszünk a Szabadság halottjainak:

— Nyugodjatok békén a haza földjében, mi dicső Apáink! Éppen olyan hű őrei leszünk mi is a Hazának, mint ti voltatok!

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A kormányválság.

A király Budapestre jön.

Budapest, márcz. 14. Bécsben elterjedt hírek szerint a király a jövő hét végén okvetlenül Budapestre érkezik és folytatni fogja itt a kihallgatásokat. Addig újabb kihallgatás nem lesz. A politikai helyzetben egyébként nem történt semmi nevezetesebb esemény.

Bánffy a helyzetről.

Budapest, márcz. 14. A budapesti második kerületi újpárt tegnap este összejövetelt tartott, amelyen Bánffy Dezső báró is megjelent és nyilatkozott a helyzetről. Kijelentette, hogy a mai többségnek be kell ismernie, hogy ma más alapon, mint az újpárt programja alapján, kormányozni nem lehet. Maga az a kombináció, hogy koalíciós kabinet alakuljon, már hallgatag elismerése annak, hogy a magyar állami élet további kiépítése más alapon, mint a hatvanhetesen, nem történhetik.

Egy cseh képviselő a helyzetről.

Bécs, márcz. 14. Stransky dr. cseh képviselő a morvaországi Teltschben egy

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Márczius 15.

Irta: Endrei Zaldn.

Márczius tizenöt dicsőséges ünnep, melynek glóriája soha el nem tűnhet. Örökös varázszzsal, örökös erővel, Amíg magyar nép lesz, csodát tenni jó el.

Hazáját szeretni tanítja az ifjat, A meglelt lérfinak küzdésre erőt ad. Új bizalmat ébreszt abban, aki csüggedt, Közönyös szívekbe együtt-érzést ültet.

Üdvözlég, nagy ünnep, hozd csodás erődöt, Melyből a szívekben honszerelem ébred! Ragyogó fényeddel világítsd az utat, Amilyen a magyar szent céljához juthat!

Mutassad az ösvényt, amelyen ha járunk, Aldani fog a kor, amely jó utánunk! Bár új ezredévek ujulnak és tűnnek, Maradj, a mi voltál, szent magyar népünnepe!

Boszu.

Irta: Lovik Károly.

December 1.

Az apám azt mondja, hogy nem látott még embert, aki úgy fékezni tudná indulatait, mint én. Persze ő nem tudja, hogy tükör előtt sajátítottam el ezt a különös mesterséget, a

mely olyan, mint a banyaégés. Künt csendes virágoznak a lombok, a páfrány se rezdül, tiz lábbal mélyebben pedig vad, szenvedélyes tűz lobog, rombol, zuz, olyan kárt okozva, a melyet nem lehet felbecsülni. Ha bánat, csapás, vagy mértéktelen öröm ér, a tükör elé állok és nézem az arcomat, melyet egyformán állatíva torzít el a harag és a jókedv. Meggyűlölöm magamat s nehogy mások is így járjanak, elfojtom indulataimat.

Most is itt fetreng a szobámban, pirosra sirt szemmel, dult ábrázattal. Az ajtókat gondosan magamra zártam, így még nem látott senki. A nagy kaszánya, melyben lakom, csöndes. Tombolni szeretnék, de a szomszédok meghallják a falon által. Végigjáróm a szobát, végig heverem a pamlagokat, végig kinlódóm a szomorúságomat. Sietnem kell velem, két órá van. Azalatt kialhatom mérgemet, dühönghetek, öklözhetem homlokomat, azután el kell zárni minden indulatot, emberek közé megyek és az emberek köteleznek. Az asszonyok sírnak, a férfiak emlékeznek, így hazudja azt Tacitus.

Hajótörött vagyok; a zátonyom három rövid sor, amilyen ostobát és hétköznapit minden ember kap az életben. Vége mindennek! . . . Tehát lássuk, mire vagyok képes? Mert úgy érzem, hogy szerelmes voltam, hogy azért a lélekért minden munkát elkövettem volna, a legnagyobb dolgokat, a legnagyobb gazemberiséget. Ha elgondoltam azelőtt, mi lenne velem, ha egyszer a sors elszakítana tőle, beleremeggett a lelkem. Ugy hittem (és éreztem), hogy

az egész világon állanék boszút, olyat, aminőt nem tud földi ember, amire csak felistenek képesek, amelyet csak én állhatnék. Szerettem.

Tehát ismétlem, lássuk, mire vagyok képes? Mert így nem maradhat a dolog, ég bennem a szerelem, fojtogat az indulat, boszúért kiált testem minden porcikája. Tul kell adnom a fekete felhőn, mielőtt lelkemet elpusztítaná a jege. Boszu! Boszu! ezt szomjuhozza lelkem. A mi családjamban sose volt mártír, se kartauzi. Az ereimben öt csepp albán vér forog, ez azt tanacsolja, hogy karabélyt akasszak a vállamra és puskázzam le az ellenségemet.

A két órá letelt. Tükörbe nézek, egy sápadt, csöndes ember néz velem farkasszemmet. Az állam remegése se mutatja, mi történt velem.

Meg kell boszulnom valakin ezt az égető igazságtalanságot.

December 4.

Hazautaztam, otthon vagyok. Abban a szobában lakom, ahol gyermekéveim folytak le. A falon a régi játékszereim, a polcon a képeskönyvek. A szögletben egy papiros elefánt otromba törzse, a fejét öt éves koromban nyiszáltam le, mert a játszótársam szebb orrmányost kapott. A kert se változott, a házak se, az apám se, épp oly csöndesek, mint amilyen lármás a természet a hegyek között. A szél csapkodja a havat, egész nap lámpát égetünk és az ablakban fekszünk.

Apám nekem inkább jó barátom, mint szülőm, sose voltak egymás előtt titkaink,

politikai gyűlésen a *magyarországi dolgok-ról* is megemlékezett és azt mondta, hogy a magyarországi dolgokat *nem lehet feltartóztatni*, hanem érvényesülni fog az angol toryk elve: *aminek meg kell lenni, az meglesz.*

A háború.

50.000 sebesült.

Szent-Pétervár, márcz. 14. *Kuro-patkin* tábornok táviratozza: A több napig folyt heves ütközetben 50.000 sebesültünk volt. Visszavonulásunk Mukdentől igen nehezen ment. A tartaléksereg rendben vonult vissza és az előre kijelölt helyeken állt meg. A löhadoszlop mozgását azonban nagyon megnehezítette a japánok folytonos ágyuzása. Egyenesen az országutra szórták lövedékeiket. Az országuton mentünk, de legnagyobb részben a földeken át kellett vágnunk. A Tienling és Mukden közötti vidéket meredek partu folyók szelik át, szekereink tehát csak lassan mozoghattak egymásután. Ez sok kétséget okozott. Az ellenség jelentékeny segédesapatokat kapott. A holttestek vizsgálatából s a foglyok feleleteiből megtudtuk, hogy az ütközetben résztvevő *Nogi* hadteste és az érkezett új segédesapatok.

Egy elveszett hadtest.

Páris, márcz. 14. Szentpétervári katonai körökből érkezett tudósítás szerint *Kuropatkin* seregének nagyrészt épégben vezette Tienlingbe. A tábornok azonban aggódik a *harmadik hadtest* sorsa miatt, melyről semmi tudomása sincs. A *harmadik hadtest* alkotta ugyanis az orosz hadtest közepét és a hátramaradt csapatok fedezése miatt heves ütközetbe bocsátkozott a japánokkal. Ezt a *harmadik hadtestet* elveszítettnek tartják.

elmondtam mindent. Az arczomba nézett, nyilván azt akart látni most is, megfékezem magamat. Csöndesen mosolyogtam, az apám megrémült tőle. Megfogta a kezemet:

— Egyre kérlek: emberen ne állj boszszut! — szolt reszketve.

— Mit tegyek?

— A vadászat . . . a vér . . . Az megnyugtat, hidd el, a vér ver marad, ha állat is, csillapít, akár az emberé. Ha nagy a haragom, medvére indulok, vagy disznóra, s ha leteritem, ha látom a piros vérét, elpárolog a bánatom. Emberre sose indulj! Egyszer álltam boszszut emberen, azóta csöndes vagyok . . . Nagyon csöndes.

— Megpróbálok.

— Ádám, szolt megint a szemembe nézve, igérd meg, hogy megtartod. Borzasztó ez a csöndesség, amely azóta az én testemben lakik. Abban a boszszuban, amely egy ember életébe került, kihamvadt minden érzésem. Nincsenek indulataim, nincsenek örömeim, nem érzek semmit, azt hiszem: ez a lelkiismeret.

Másról próbáltunk beszélni, de a szél harsogott, tulkiabálta minden szavunkat. Csak akkor hallgattam el, mikor visszatértünk az előbbi tárgyra. A szomszédszobában egy karcu lányalak jelent meg.

— Ő is hajótörött, szolt az apám csendesen, a völegénye hagyta el.

— Az unokahugom? . . . Szerencsétlen gyermek!

Eleintén végtelen szánalom fogott el, aztán szomorú arczába nézve, valami nevezhetetlen gyűlölet. Azt hiszem, irigylem tőle, hogy az ő banata még nagyobb.

Rendtelenség az orosz hadseregben.

Szent-Pétervár, márcz. 14. A *Novoje Vremja* tudósítója táviratozza Tienlingből: Az orosz hadsereg visszavonulásánál lehetetlen volt a rendet föntartani. *Az ágyuk és társzekerük nagyrésze elveszett.* Az orosz katonák *elhagyták minden készletüket.* A japánok most 35 versznyire vannak Tienlingtől délre.

Az oroszok vesztesége.

Szent-Pétervár, márcz. 14. Hivatalos távirati értesítés szerint *az oroszok vesztesége a 200.000 embert meghaladja. Ezenkívül elveszett 509 ágyú és 20 zászló.* A közönség még nem tud a veszteség óriási mértékéről, mert a részletek közlése nincs megengedve, de már kezdi sejteni a borzasztó valót.

Ujabb 4000 fogoly.

Tokio, márcz. 14. Egy japán hadoszlop a tienlingi uton több orosz ezredet találkozott, amelyek visszavonulóban voltak. Rendkívül heves és elkeseredett harc után *négyszáz orosz megadta magát.*

A bölcs haditanács.

London, márcz. 14. A *Standard* levelezője jelenti: Hivatalos forrásból eredő értesülés szerint *Kuropatkin* már e hó 8-án vissza akart vonulni Tienlingbe és e szándékát be is jelentette a cárnak, de a Czarszkoje-Szelóban tartott haditanács *parancsot küldött neki a megütközésre.*

Kuropatkin reménykedik.

Szent-Pétervár, márcz. 14. A harc-térről jelenti: *Kuropatkin* még 160,000 emberrel rendelkezik és reméli, hogy kibírja a harcot, míg újabb csapatok érkeznek. A fővezér panaszkodik, hogy *az orosz tüzérség ágyúi igen rosszak.*

Békehir.

New-York, márcz. 14. Az *Evening Post*-nak jelenti *Washingtonból:* Az itteni diplomáciai körök abban bíznak, hogy a japánok még e hét folyamán döntő lépést fognak tenni a békekötés érdekében, olyan ajánlatokat téve Oroszországnak, melyeket az kétségtelenül elfogad.

Az oroszországi forrongás.

Páris, márcz. 14. Az *Aurore* szentpétervári tudósítója jelenti: A szentpétervári munkások tudatták a cárral, hogy április elsején még egy utolsó nagy tüntetést fognak rendezni és kérni fogják *az alkotmány haladéktalan megvalósítását.* Ha *Trepov* folytatná a január 22-iki pusztítást, a munkások nem fognak nyugodni mindaddig, *míg az orosz főváros a cárizmus udvaronczeitől meg nem szabadul.*

Szent-Pétervár, márcz. 14. Az Oroszország belsejében kitört forrongásokról érkezett hírek szerint *Kievben és Czernikouban három czukorgyárat felgyújtottak.* — Vladimirban a parasztok *megtámadták a katonai állomást.*

Szent-Pétervár márcz. 13. Csaknem minden nyomda munkása sztrájkba lépett, *holnap nem jelenhetnek meg a lapok.*

Szent-Pétervár, márcz. 14. A cáz *Voronzov-Daskov* grófot kinevezte kaukázusi helytartóvá és teljhatalommal ruházta föl, hogy elfojtsa a Kaukázusban kitört nagy zavargásokat.

Meszlény püspök nagybeteg.

Szatmár, márcz. 14. *Meszlény* Gyula, szatmári püspök, nagybeteg. Állapota tegnap válságosra fordult. A pápa távirati uton küldte áldását a nagybeteg egyházfőnek.

Deczember 8.

Megpróbáltam a vadászatot, de nem nyugtat meg az állatok mészárlása. Az apám aggódva néz rám, mióta nem veszem vállamra a fegyvert, én az időt okolom. Borzasztó idő. Hull a hó, egyre hull, szürke alapon fehér pettyek, néha megrázkódik az egész levegő és a pelyhek örülden futnak előlem. Félnek tőlem? A házbán is mindenki fel. Alig beszélünk napjában ötven szót. Fájó lelekkel érzem, mily kegyetlenség ez a magány s vak dühvel, csöndes arczczal vágyodom az után, ami eloltja agyam izzó zsarátnokát. Talán vele pusztul a tűzhely is!

Saroltával tudok csak beszélni néha. Esténként elmondjuk egymásnak, melyikünk választottja volt szebb, melyik gazdagabb szép érényekben. Nagyon védjük őket s ha arról van szó, melyik tökéletesebb, Sarolta így szolt:

— Hogy a tied szebb volt, azt megengedem, de az enyém maga volt a tökéletesség, a jellem . . .

A jellem! Eljátszunk ezzel a két emlékekkel, mint bábuokkal gyermekkorunkban és ha lefekszünk, úgy fáj mindkettőnk szíve. Tudjuk egymásról, hogy mindegyikünk szerelmesebb, mint valaha és sajnáljuk egymást. Néha aztán napokig nem szólunk egymáshoz.

Ma megint rémes nap volt. A szél jajgatott, mint a megkövezett áldozat, a föld remegett. Soha tán így nem fáj a szívem, mint ezen a temetkező napon. Sarolta is csodálkozva nézett reám.

— Nem láttalak ilyennek Ádám, az arczod eltorzult. Baj ért?

— Semmi, válaszoltam és éreztem, hogy az ereimben pattog a vér. Talán egy cseppel elkeseredettebb vagyok, mint kellene. Talán be kellene tejeznem már ezt a hitványkodást, amelynek semmi célja. Miért élek? Mit tegyek? Hallgassam a szél füttyülését?

A lány bámulva nézett reám. Elvesztettem nyugalmamat.

— Érzem, hogy ebben a szerelemben elégett minden érzésem. Hamu és tiszok a lelkem. Szeméttel kereskedjem az életben? Ugy szeretni, mint most, soha többé nem tudok, a mi ezután jön, az csak szomorú emlékezés a múltra. Boldogtalanság nekem is, annak is, aki felé fordul. De nem fordul senki felé, végzek vele, tettem hozzá vadul.

— Mit akarsz tenni? kérdezte most már nyugodtan, anyai tekintettel nézve szemembe.

— Még nem tudom, mondtam, de egy pillanatra megtántorodtam ettől a nagy biggadságtól.

— És te erős férfi vagy? szolt panaszosan. Mit tegyek én, a gyöngé nő, akinek ez az egy reménye volt az életben? Aki élete végéig rabja ennek a kárba veszett reménynek? . . .

A szemembe nézett. Nem álltam ezt a tekintetet, melynek hidegsége égető volt. Könny-csepp szaladt végig arczomon.

— Ádám, légy férfi! kiáltott fel ijedten. Zavarodottá tette ez a könny. Még akart valamit mondani, de a szava elakadt. Könny-csepp az én szememben, egy férfi szemében, aki soha nem sirt, akin soha nem látszott a szomorúság! Nagy és ijesztő fegyver ez.

Két egyetemi tanár halála.

Budapest, márcz. 14. *Csiky* Kálmán dr. udvari tanácsos, egyetemi tanár, tegnap este meghalt. Szombaton délben még megtartotta előadását, de alig hogy az egyetemről hazaérkezett, hirtelen rosszul lett és összeesett. Betegágyához hívták a legkiválóbb orvosokat, de azoknak minden fáradozása hasztalan volt, a kiváló tudós tegnap este kiszenvedett.

Budapest, márcz. 14. *Schulek* Vilmos dr. miniszteri tanácsos, egyetemi orvostanár, a hirneves szemorvos, ma itt meghalt.

Öngyilkos szerelmesek.

Ó-Besztercse (Trencsén megye), márcz. 14. *Kern* Géza erdőgyakornok és *Baschneider* főerdész Irma nevű szép fiatal leánya *sztichninnel* megmérgezték magukat és meghaltak. Öngyilkosságuk oka az, hogy nem lehettek egymásé.

Holttest az országuton.

Nagykikinda, márcz. 14. Valkány temesmegyei község országutján egy elegánsan öltözött ismeretlen uriember holttestére bukkantak. A vizsgálat kiderítette, hogy borzalmas *rablógyilkosság* történt. A tettesek kikutatására a legszigorubb nyomozás folyik.

A mérég.

Csongrád, márcz. 14. *Sarusy* Mátyás földbirtokos néhány héttel ezelőtt elhunyt. Most feljelentés érkezett a hatóságokhoz, hogy *Sarusy* megmérgezték. Az elhunyt földbirtokos gazdasszonyát, *Balásfy* Mária-t és ennek barátnőjét, *Barna* Emmát *letartóztatták*. *Sarusy* holttestét exhumálják.

— Vajjon bizo-e a hitben? kérdezte félve. — Tudsz-e imádkozni?

— Tudok, mondtam és hirtelen eszembe jutott az estéli imádságom, melyre husz éve tanított az anyám. Elkezdtem morzsolni: Uram, leszáll az éj, fáradt szememre álom jó. Hálát adok, Istenem, hogy megégni hagytad e napot... Áldd meg apámat és anyámat és azokat, akiket szeretek...

Az éj csöndesen leszállott. A sötétséggel együtt mindkettőnk körül fogott a közös bánat. Együtt haladtunk a homályba, a nyomorúságba. Én sirtam, soká sirtam és a lányból újra lány lett, aki elfáradt a küzdelemben, aki pihenni vágyott a sok viaskodás után. Pihenni, sírni, boldogan, ha csak egy perczre is, egy röpke napra.

A közös szomorúság, a közös érzelmek egymáshoz sodortak. Mindkettőnk megkápáraztatott az a könnyesepp, mely a szemünkben volt.

Mint a lelkiismeret mardosását éreztem, hogy a lány sirva borul vállamra, ezer csók éri arcomat és később hallottam, amint csöndesen imádkozott:

— Uram, leszáll az éj, fáradt szememre álom jó. Hálát adok, Istenem, hogy meghagytad érn e napot...

A szememben könnyesepp volt.

Deczember 10.

Elutaztam; már a határ felé közeledek. A szívemből kihalt minden érzés, most már én is csöndes vagyok, mint az apám, nem vágyom bosszúra. Szemem előtt néha felvillan egy sápadt leány alakja, akit két férfi hagyott el gyálázatosan.

Munkás-zavargás Béosben.

Bécs, márcz. 14. A sztrájkoló asztalosok a Favoriten és Margarethen városrészekben a gyárak előtt tüntettek. A közbelépő rendőrséget *közáporral fogadták és több rendőrt tetleg bántalmaztak*. Sok ablakot beverték. A rendőrség számos tüntetőt letartóztatott.

A pestis.

London, márcz. 14. Fort Isaguában föllépett a pestis, mely Kelet-Indiában iszonyu erővel dühöng. *Az emberek százával hullanak el. Egész városok elnéptelenednek.*

KÜLÖNFÉLE.

Márczius 15. A *Fiumei Magyar Kör* holnap szabadságünnepére igen fényesnek és nagyszabásúnak ígérkezik. *Baross* János országgyűlési képviselő, az ünnepi szónok ma reggel már megérkezett. *Kossuth* Ferencz olasz nyelvű üzenetét, amelyet az ünnepéltven *Sforzina* Máté tanár fog felolvasni, holnap reggel fogja megkapni az ünnep rendezősege.

A Pannonia megérkezett. A kivándorlókat szállító *Pannonia* Cunard-gőzös ma délután fél öt órakor érkezett meg New-Yorkból kikötőnkbe. A hajó 239 utast hozott magával. Ezek közül 39 Amerikából jött visszavándorló, kétszázan pedig Triesztben szállottak a hajóra, hogy kivándoroljanak Amerikába. Utközben a hajón egy visszavándorló magyar asszonynak fia született s a kis fiu anyjával együtt jó egészségben érkezett ide. Fiumében már eddig is körülbelül *kétezer* kivándorló várja, hogy hajóra szállhasson és átevezhessen az újvilágba.

A Kereskedelmi Bank tolvaja, *Szántó* Imre, a fogságban teljesen megtörve várja, miként fog határozni ügyében a budapesti királyi tábla, amelyhez letartóztatása ellen felebbezett. *Szántó*, mint már említettük, a Via Germania 3. számú házában lakott s háziasszonya azt mondja, hogy a letartóztatását megelőző napon nagyon levert és zavart viselkedésű volt. Egész éjjel izgatottan járt-kelt fel s alá s háziasszonya némely jelből ítélve, azt hiszi, hogy öngyilkosságra készült.

Márczius 15-ike Amerikában. Az amerikai magyarság, mint *Newyorkból* jelentik, ez idén különösen nagy arányokban ünnepli meg a márczius 15-iki nemzeti ünnepet, a nemzet újjáébredésének a szülőházban történt bekövetkezése alkalmából. A legnagyobb ünnepély a clevelandi *Kossuth-szobor* előtt fog lefolyni, de a hazafias magyar lapok buzdítása folytán nagyban készülődnek már hasonló ünnepekre a newyorki, pittsburgi, chicagói, bridgewateri, cartereti stb. magyarok is.

A pólai kikötő megerősítése. *Pólából* jelentik, hogy az ottani kikötőt most ismét megerősítik, oly módon, hogy a kikötő déli bejáratát egy hatalmas töltéssel elzárják. Ez a töltés, mely alul százhatvan méter széles és felül husz méter széles lesz, *Compartól*, *Brioni* szigetéről fog kiindulni és a *Lujza-erődnél* fog végződni. A jövőben tehát a hajók számára csak az északi kikötő lesz nyitva, amit azonban háboru esetén nem használhatnak. A töltés hat millióba fog kerülni.

Baleset a Styria hajón. *Mattos* Máté spalatói illetőségű huszonhét éves napszámosnak, aki a *Styria* Lloyd-hajón dolgozott, tegnap reggel egy zsák tengeri a daruról a ballábara esett. *Mattas* súlyosan megsebesült s bevitték a városi kórházba.

A mozdony alatt. *Roncsevics* Mihály, a *Lederer-czég* napszámosa, a m. kir. fővámvivatal előtt egy csomó üres zsákok akart átvinni a vasuti vágányon a vagonok között. Nem vette észre, hogy éppen akkor egy tolató-mozdony járt a sinen. *Roncsevics* a mozdony elkapta és néhány méter távolságra magával vonszolta. Szerencsére a mozdony csak lassu mozgásban volt, s ennek tulajdonítható, hogy bár súlyos sebesüléssel, de mégis élete megmentésével sikerült *Krotovich* rendőrnek a vigyázatlan embert a mozdony alól kimentenie. *Roncsevics* a térdén erős zúzódást szenvedett. Az első segélyt a punto francoban levő mentőállomáson kapta, s azután bevitték a kórházba, hol a sebészeti osztályban helyezték el, mert nincsen kizárva, hogy lábát esetleg amputálni kell. A helyszínére jött rendőri bizottság az esetről jegyzőkönyvet vett fel. A gépvezető és a fűtő a rendőri bizottság előtt vonakodott nevét megmondani.

A fedélköz magyar áldozatai. Megirtuk annak idején, hogy a *Vaderland* nevű antwerpeni hajón tíz magyar kivándorló halt meg a fedélközön, annyira ki voltak téve gondatlanul az elemek hatásának. Most arról értesülünk, hogy egy tizenegyedik kivándorló is áldozatul esett, név szerint *Radó* Márton huszonnyolcz éves vági (sopronmegyei) születésű legény, akit februar 26-án Clevelandban meg kellett operálni, mert a szerencsétlen ember lábának összes ujjai lefagytak, úgy hogy mind a tíz lábujját amputálni kellett. A new-yorki hatóság nagyban folytatja a nyomozást az áldozatok ügyében.

Becsületes leányok. *Fantini* Ágosta, egy fiatal leányka, tegnap egy tekakarékpéNZtári könyvet talált, amely 320 korona betétről volt kiállítva és *Costanzi* József névre szölt. A leányka bevitte a könyvet a központi rendőrségre. Félórával később a könyvecske tulajdonosa, *Costanzi* József, szomorú arcczal jött a rendőrségre jelenteni, hogy tekakarékkönyvecskejét elvesztette. Bezzeg nagy lett az öröme, amikor megtudta, hogy könyvecskeje ott letélen van. Készséggel kifizette a besületes leánykának a leletdíjat. — Egy másik leányka, *Sustavich* Pasqualina pedig az Európa-kávéházban értékes aranygyűrűt talált és bevitte a rendőrségre.

Párisba szökött. *Heidenfeld* Aladárnak tegnap kellett volna a helybeli törvényszék előtt hatósági közegek ellen elkövetett erőszakoskodás büntette miatt leszámolnia. A kir. törvényszék elnöke bejelentette, hogy a terheltet nem sikerült helyben feltalálni s a beérkezett hivatalos jelentés szerint valószínűleg Párisba szökött. A törvényszék *Rákossy* dr. kir. ügyész javaslatára elhalasztotta a tárgyalást s elrendelte a szökevény körözését.

A szegényház vig lakói. *Billich* Lőrincz negyvenhat éves és *Lenaz* Hannibál hatvanhárom éves lakója a városi szegényháznak, vasárnap este a rendőrségre kerültek, mert részeg állapotban zajos jeleneteket provokáltak az intézetben és zavarták az intézet többi lakóinak éjjeli nyugalomát. A rendőrség mind a kettőt hatvan—hatvan órai elzárásra ítélte.

A hajléktalanok. *Mannheim* Lipót budapesti illetőségű és *Knezevich* Miklós vignanói származású 17 éves sihedernek néhány napon át céltalanul bolyongtak az utcákon s minthogy a rendőr felhívására sem okmányokat előmutatni nem tudtak, sem foglalkozásukról nem adtak kellő fevilágosítást és pénzük sem volt, a rendőrségre kerültek, a mely hazatolonczolja őket.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

De la Ville szálloda Fiume.

Márczius 1-étől bezárólág márcz. 15-éig
rendkívül szenzációs nemzetközi

VARIETÉ

művész-speczialitások, bohózat- és operett-előadások.

Művészeti igazgató **Zitter J. Oszkár.**

A kontinens legjobb varieté-helyiségeiből szerződött 16 elsőrendű nemzetközi artista; többek között

a jelenkor legnagyobb vonzerője:

REGNIS FRIGYES

hegedű-humorista a berlini Apollo-színházból, mint Asmodi-ördög uton;

PLEURETTE FLÓRA

modern előadó szubrett a bécsi Ronacherből;

HALTON TEO

hasbeszélő, elő panoptikumával, a Fővárosi Orfeumból;

SINGER KÁROLY

humoros előadó saját szerzeményeivel a budapesti Folies Capriceből;

Pont 9¹/₂ óraker

A FALUSI ZSIDÓ

eredeti életkép egy felvonásban.

Pont 11 óraker

A VIG CZIMBORÁK

kacagató varieté bohózat egy felvonásban. Továbbá az egész szerződött nagyszerű művész-csapat fellépte.

A legkényesebb igényeknek megfelelő szenzációs, de egyben szolid családias műsor.

Kezdeté este 8 óraker.

Minden egyéb a nagy hirdeteményekből látható. Márczius 16-ától teljesen új műsor szenzációs műterők fellépésével.

Szoba kerestetik.

2 butorozott kisebb vagy egy nagyobb szobát fürdőszobával keres két fiatal ember. Ajánlatok „Elegáns” jelige alatt kéretnek a kiadóhivatalba.

Alapított 1831.

HIRSCH JAKAB

Polgári- és egyenruha-szabó

BUDAPEST és TURN-SEVERIN

V., Dorottya-utca II. l. em.

Romania.

Az I. es. k. szab. Dunagőzhajózási társaság

A magyar folyam- és tengerhajózási r. t.

A magyar királyi Államvasutak és a

Román államvasutak egyenruha szállítója,

Meghívás esetén megrendelés, mérték- és

próba-vétel végett megbizottját a cég

saját költségén Fiuméba küldi.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti“

a legjelesebb égvényes gyógyszer-ványvíz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétel, rendkívül dúz, főleg kötött szensav tartalma és kellemes, ize folytán ritkítja pártját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknel, vese és gyomorbeli bajokban, gyuladós hólyag és kőszvényes bántalmak és a belsérvezett minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánljuk.

A „Répáti-víz“ főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa cégnel, Via Stefano I. Telefon 528.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo, Via Andrássy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

Azonnali belépésre

kerestetik fiatal ember vagy leány könnyebb irodai vagy raktári munkákra. A magyar és német nyelv bírása megkívánatik. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a kiadóhivatalba czimzendők „L. L.” jelige alatt.

Hivatalnok

ki a magyar nyelvet tökéletesen és az olaszt jól bírja, alkalmazást talál helyben 100—120 kor. havi fizetéssel. Ajánlatok „Megbízható” jeligével a kiadóhivatalhoz czimzendők.

„Gyógyszertár alla Salute“

Dr. A. Mizzan

— Erzsébet téren az Adria palotával szemben. —

„Petrosol” hajviz biztos hatású. — Eltűnteti a fejkorpát, puhítja a hajat és erősíti a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást és az őszülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat”. Ezen illatnak széjjel fűvása által a légszervekre oly kellemes és jó hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja és ozondússá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen minden háznál*, különösen beteg- és gyermekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

HIRDETESEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

„Adria” magyar kir. Tengerhajózási részvénytársaság. - Fiume.

FIUME-NEWYORK

közvetlen összeköttetés Ejszak - Amerikával.

A „Cunard Line” angol hajózási társaság gőzöseivel. Vezérigazgatóság a magyar korona országai részére: „Adria” m. kir. Tengerhajózási r. t.

III. osztályú menetjegyek

Fiumétől Newyork-ig

— Beleértve a hajón való étkezést és a kétnapos ellátást Fiumében

➤ 180 Korona ➤

Legközelebbi gőzösök indulnak:

„Pannonia” Márczius 16.^{án} — „Carpathia”

Márczius 30.^{án} — „Ultonia” Aprilis 13.^{án}

A fiumei kivándorlási iroda (Via del Pino 8.) készséggel és díjtalanul szolgál mindazon fölvilágosítással, melyre a kivándorolni szándékosoknak szükségük van.

Nyomatott az „Unio” könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápary).